

افزایش آمار کودکان مبتلا به سندروم التهابی ناشی از کووید۱۹

عارضه زیادی هم ایجاد می‌کند. ما از بیشتر کسانی که دچار سندروم التهابی شده‌اند سؤال کرده‌ایم کجا مبتلا شده‌اند؟ عنوان می‌کنند که غذای بیرون مصرف کرده‌اند یا اینکه در رفت و آمد با خانواده‌های درجه یک‌شان محدودیتی برای خودشان ایجاد نکرده‌اند.» این عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران با بیان اینکه در خانه ماندن وضعیت روحی و روانی بچه‌ها را نشانه گرفته است، در عین حال بیان می‌کند: «بچه‌ها مثل پرنده‌های در قفس شده‌اند. لازم است خانواده‌ها هر از گاهی آنها را به جاهای خلوت ببرند و کودک دوچرخه سواری یا بازی کند نه اینکه راه بیفتند به کیش و شمال بروند و کودکان را گرفتار بیماری‌های دردناکی کنند.»

ممیشی با بیان اینکه از نوزاد شیرخوار گرفته تا کودک ۱۳ ساله در بخش عفونی مرکز طبی کودکان بستری می‌شوند همچنین درباره تعداد موارد بستری کودکان مبتلا به کووید۱۹ در مرکز طبی کودکان نیز اظهار

در بخش عفونی بیمارستان بیشتر کودکان دارای نقص ایمنی و بیماری‌های زمینه‌ای مبتلا به کووید۱۹ را بستری می‌کردیم اما بعد از یک سوم والدین این بچه‌ها آگاه‌تر شده‌اند و سعی می‌کنند تنها برای کارهای ضروری به مراکز درمانی مراجعه کنند برای همین بستری این کودکان نیز در بخش کووید نسبت به اوایل اپیدمی کاهش یافته است. ممیشی این را هم می‌گوید که خوشبختانه در حال حاضر علائم تنفسی علت مراجعه کودکان نیست و کودکان بیشتر با علائم گوارشی درگیر بیماری می‌شوند. بدین ترتیب که کودک تب می‌کند و فاکتورهای التهابی در آزمایش خونش بالا می‌رود که گاهی نیز کلیه‌ها و پانکراس اش درگیر می‌شود البته این عوارض به درمان با کورتون جواب می‌دهد. پیش‌تر این بیماری را سندروم کاوازاکی می‌گفتند ولی الان به آن سندروم التهابی متعاقب کرونا می‌گویند. این علائم بعد از

رئیس بخش عفونی بیمارستان مرکز طبی کودکان افزایش مراجعه سرپایی کودکان مبتلا به کرونا به مراکز درمانی را تأیید می‌کند و به «ایران» می‌گوید: «شیب بستری کودکان مبتلا به کرونا در دی و بهمن ماه روند افزایشی نداشته و اغلب تست‌های بی‌سی‌آر کودکانی که با علائم مشکوک به کرونا بستری می‌شوند، منفی است. روزانه بین ۴ تا ۵ کودک در بخش عفونی مرکز طبی کودکان بستری می‌شوند که تست بی‌سی‌آر شان مثبت نیست. در یک ماه اخیر تنها ۵ کودک کرونا مثبت در مرکز طبی بستری کرده‌ایم. از طرفی بیشتر کودکان کرونا مثبت سرپایی هستند و نیاز به بستری ندارند معمولاً این بچه‌ها را از طریق ویزیت تلفنی توصیه‌های لازم را به والدین شان می‌دهیم.»

دکتر ستاره ممیشی با بیان اینکه تعداد موارد بستری کودکان مبتلا به کووید۱۹ عملاً تفاوت چندانی به نسبت قبل نکرده است، می‌افزاید: «تعداد موارد بستری کودکان مبتلا به کرونا در دو ماه اول پاییز زیاد بود. در حال حاضر هنوز شیب افزایشی را در روند بستری احساس نکردیم برخی کودکان با تشخیص کرونا بستری می‌شوند ولی جواب تست‌شان منفی می‌شود به هر حال خانواده‌ها با هر نوع تب در فرزندان شان گمان می‌کنند کرونا است و سریع به مرکز درمانی مراجعه می‌کنند. این در حالی است که حجم بالای مراجعات غیر ضرور به بیمارستان‌ها، کودکان را در معرض ابتلا به ویروس قرار می‌دهد.» او درباره علائم ویروس کرونا در کودکان نیز عنوان می‌کند: «ویروس کرونا در رده‌های سنی زیر ۱۸ سال بیشتر علائم تنفسی، اسهال و استفراغ و تب ایجاد می‌کند. تب بالای غیر قابل کنترل، استفراغ‌های مکرر، اسهال و کم آبی بدن، اختلال سطح هوشیاری و خواب آلودگی، سرفه‌های شدید که منجر به نفس‌های تند شود و تشنج جزو علائم خطر در تمام بیماری‌های عفونی محسوب می‌شوند.»

ممیشی در ادامه به آمارهای ارائه شده در رابطه با افزایش ابتلای کودکان به ویروس کرونا از سوی ستاد مدیریت مقابله با کرونا اشاره می‌کند و می‌گوید: «منظور آقای دکتر زالی این است که موارد مثبت سرپایی در کودکان در حال افزایش است ولی هنوز روند بستری‌ها شیب افزایشی پیدا نکرده است. به هر حال کودکانی که سابقه تماس با افراد آلوده دارند یا خانواده‌شان مبتلا به کووید۱۹ بوده‌اند ویروس را از والدین شان می‌گیرند یا این حال موارد علامت دار ناشی از کرونا در کودکان زیاد نیست بلکه سندروم التهابی ناشی از کووید۱۹ است که علائمش دو هفته بعد از ابتلا به کرونا بروز پیدا می‌کند.»

رئیس بخش عفونی مرکز طبی کودکان می‌افزاید: «کودکانی که دچار سندروم التهابی ناشی از کووید۱۹ می‌شوند دچار قرمزی چشم‌ها، ورم اندام و تب بالا می‌شوند حتی برخی از این کودکان مشکلات قلبی و عروقی و علائم مغزی پیدا می‌کنند چرا که بعد از ابتلای کودکان به ویروس کرونا سیستم ایمنی بدن از کنترل خارج شده و علیه سلول‌های بدن آنتی بادی تولید می‌کند.» به گفته ممیشی، یکی از دلایل افزایش موارد ابتلای سرپایی کودکان به کرونا افزایش تست‌های بی‌سی‌آر است چرا که والدین آگاه شده‌اند و با هر علامتی تست بی‌سی‌آر می‌دهند. از طرفی در پیک اول و دوم ما

عکس‌ها: سجاد صفیری / ایران

مثبت نباشد. این بیماری قبلاً به اسم سندروم کاوازاکی شناخته می‌شد و امروز حدس می‌زنیم ویروس کرونا یکی از علت‌های بروز این بیماری باشد.

تست PCR مثبت نشان دهنده وجود ویروس در بدن است و ممکن است در ابتدا یا انتهای بیماری به‌طور خفیف مثبت باشد حتی بعد از دو هفته از شروع بیماری در صورتی که تست PCR مثبت باشد، نشان دهنده ذرات مرده ویروس در بدن است که ممکن است تست را مثبت کند به هر حال نوع کیت استفاده شده توسط آزمایشگاه، نوع سوآپ استفاده شده برای نمونه‌گیری و تبحر نمونه‌گیر در گرفتن نمونه همگی در صحت تشخیص مثبت یا منفی تست PCR دخیل هستند. به دلیل این که کودکان کمتر تست PCR می‌دهند بی‌تردید آمارهای مربوط به این گروه سنی کمتر است. در همه‌گیری کرونا کودکان می‌توانند یک ناقل فعال باشند برای همین هم بازگشایی مدارس نگرانی‌های زیادی برای والدین ایجاد کرده است.

سؤال این است چه زمانی باید کودک مشکوک به کرونا را در خانه قرنطینه کنید؟ به‌طور طبیعی والدین نباید بگذارند کودک دچار تب خانه را ترک کند. اگر می‌بینید علائم سرماخوردگی در کودکان طولانی است نباید وی را به مدرسه یا مکان‌های عمومی فرستید. متخصصان بیماری‌های ریه و عفونی کودکان تأکید

دارند حتی اگر مطمئن هستید که کودک دچار سرماخوردگی شده است در صورت طولانی شدن روند بهبودی باید از خروج وی از خانه جلوگیری کنند. این کودک به دلیل آن که ممکن است ناقل ویروس باشد باید از سایر اعضای خانواده هم دور نگه داشته شود. قرنطینه، به آن معنی است که شما باید ۱۴ روز را در خانه بمانید. با توجه به این که کودکان ممکن است علامت کمتری داشته باشند، احتمال این که به‌طور خاموش بیماری را به افراد آسیب‌پذیر جامعه مثل سالمندان یا افراد دارای بیماری زمینه‌ای انتقال دهند بیشتر است. یک پژوهش در کره جنوبی نشان می‌دهد که ویروس کرونا می‌تواند تا ۳ هفته داخل مخاط بینی کودک باقی بماند.

به دلیل این که زدن ماسک به‌صورت طولانی خصوصاً در کودکان زیر دوسال ممکن است باعث کمبود اکسیژن و تأثیر روی رشد شود در محیط‌های امن مثل منزل زدن ماسک توصیه نمی‌شود و به همین دلیل باید کمتر در مجامع عمومی حاضر باشند تا از ماسک برای آنها استفاده نشود. محققان مختلف می‌گویند باید تحقیقات و مطالعات بیشتری در مورد واکسن کووید-۱۹ در کودکان صورت گیرد. از طرفی اگر به کودکان واکسن کرونا تزریق نشود آنها می‌توانند مانند مخزن عفونت باقی بمانند که این موضوع تلاش در کاهش همه‌گیری این بیماری را خنثی می‌کند.

که در این زمینه وجود دارد به کلی به فراموشی سپرده شود.»

■ **مجموع کودکان با علائم گوارشی و سردرد به اورژانس مرکز طبی کودکان**
انتهای بلوار کشاورز و در همسایگی بیمارستان امام خمینی (ره) بیمارستانی است برای کودکان و حالا این روزها و بعد از دوماه اورژانس اش شلوغ‌تر از همیشه شده است. بچه‌های قد و نیم قد همراه پدر یا مادر برای معاینه آمده‌اند. حال برخی خوب نیست مثل امیرحسین ۴ ساله که پدرش او را در آغوش گرفته و پتویی رویش انداخته تا برسند به بخش پتویی.

اورژانس مرکز طبی کودکان فرقی با اورژانس بیمارستان کودکان مفید ندارد، همانقدر شلوغ است. همه آدم‌هایی که

ریاست بیمارستان کودکان مفید را بر عهده داشت به «ایران» می‌گوید: «ما در چند روز گذشته بیش از ۲۰ نوزاد زیر ۲۸ روزه که به کرونا مبتلا شده‌اند در بیمارستان بستری کرده‌ایم که بسیاری از آنها هم بیماری زمینه‌ای نداشته‌اند. بررسی‌ها نشان می‌دهد کودکان معمولاً از طریق یکی از اقوام یا آشنایان خود به کرونا مبتلا می‌شوند و افزایش ۱۳ درصدی ابتلای کودکان و نوزادان نشان از این ادعا دارد. نکته آخر اینکه حتی کودکان سالم هم در مواجهه با کرونا احتمال ابتلا دارند و این نیست که بگوییم فقط نوزادان و کودکان با بیماری زمینه‌ای به کرونا مبتلا می‌شوند. پس باید تمهیدات جدی برای حفظ سلامت کودکان اندیشیده شود و باورهای غلطی

اینجا هستند ماسک و شیلد زده‌اند ولی باز هم خطر ابتلا به کرونا وجود دارد.

فرقی نمی‌کند بزرگسال باشید یا کودک، ویروس را خودش را می‌کند!

زن و مرد میانسالی که نوزاد ۲۰ روزه‌شان را برای معاینه آورده‌اند از شدت نگرانی سرچایشان بند نمی‌شوند. جلوی در ورودی اورژانس ایستگاه پرستاری است. بچه‌های قد و نیم قد یکی از آنها دست کوچک ساجده ۲۰ روزه را می‌گیرد برای رگ‌گیری. مادر منتظر جواب آزمایش است و هنوز نمی‌داند ساجده کرونا را از خاله‌اش گرفته است یا نه. مادر چیز زیادی از کرونا نمی‌داند. به فکر سرماخوردگی است. می‌گوید: «چند روز است که تبش پایین نمی‌آید، از دو روز پیش هم یک قطره شیر نخورده.»

آزمایش آنتی بادی پریای ۹ ساله هم مثبت شده است. چند ساعتی است که روی تخت انتهای راهرو اورژانس خوابیده است. مادر آرام و بی‌صدا کنارش نشسته تا نکتند پریا از خواب بیدار شود. آنها دو سه هفته پیش پنج روز را در بندرعباس بودند. دایی و زن دایی پریا حال شان بد شده و راه را گرفته‌اند سمت تهران. پدر و مادر پریا چند روز بعد از تمام شدن مدت اقامت‌شان راهی تهران می‌شوند

چند روز تک و توک سرفه می‌کرد و بی‌حال بود فکر کردیم چون پله‌های مجتمع را شسته سرما خورده است.» پدر ساجده دو ماهه بدون اینکه سؤالی بپرسم شروع می‌کند به گلابه کردن از خانواده همسرش:

زن میانسال که همراه همسرش در یکی از مجتمع‌های شهر پردیس سرایدار هستند، به گریه می‌افتد: «بعد از زایمانم، خواهرم از شمال برای مراقبت از من به تهران آمد. چه می‌دانستم که مریضی داره. بعد از

«من گفتم نیاں ولی کو گوش شنوا. هر روز یکی شون پا می‌شد از شمال به بهانه کمک می‌آمد خونه ما. حالا این بچه که هنوز جون نگرفته توی تب می‌سوزه. کرونا گرفته. نمی‌دانم بچه‌ام زنده می‌مونه یا نه؟» آزمایش آنتی بادی پریای ۹ ساله هم مثبت شده است. چند ساعتی است که روی تخت انتهای راهرو اورژانس خوابیده است. مادر آرام و بی‌صدا کنارش نشسته تا نکتند پریا از خواب بیدار شود. آنها دو سه هفته پیش پنج روز را در بندرعباس بودند. دایی و زن دایی پریا حال شان بد شده و راه را گرفته‌اند سمت تهران. پدر و مادر پریا چند روز بعد از تمام شدن مدت اقامت‌شان راهی تهران می‌شوند. پدر پریا علائم کرونا داشت و حالا دخترش درگیر شده است. مادر پریا می‌گوید:

«چند روزی دیدم اشتها ندارد. اسهال هم شده بود و دو شب پیش یکهو صورتش ورم کرد. چشم‌هایش قرمز شد. تند تند آمده شدیم اوردیشش بیمارستان. وقتی رسیدیم دکتر سریع برایش سرم زد. گفتن اینجا منتظر بمانیم احتمالاً منتقلش کنند بخش عفونی.»

ساعت سه ظهر است و همچنان از تعداد مراجعه‌کنندگان به اورژانس کاسته نمی‌شود؛ پدران و مادران نگرانی که کودک خود را در آغوش گرفته‌اند و با عجله و نگرانی وارد اورژانس می‌شوند. آنها می‌ترسند کرونا جان عزیزان‌شان را به خطر بیندازد؛ خطری که خود مسبب آن بوده‌اند و گاهی با دعوا و مشاجره سعی می‌کنند آن را به گردن یکدیگر بیندازند!

براساس گزارش‌های یونیسف، کودکان بزرگترین قربانیان کرونا در جهان هستند. همه کودکان و نوجوانان در هر سن و در همه کشورها به شکلی تحت تأثیر همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ قرار دارند. با این حال، تأثیرات ویروس کرونا بر زندگی کودکان و نوجوانان در مناطق مختلف جهان متفاوت است. کودکان و نوجوانان در کشورهای فقیر و در حال توسعه، متحمل رنج‌های اجتماعی و اقتصادی بیشتری شده‌اند. به هر حال کووید ۱۹ یک بحران جهانی است و ممکن است بسیاری از کودکان و نوجوانان در سطح جهان برای مدت‌های طولانی تحت تأثیر پیامدهای منفی این پاندمی باقی بمانند.

هفتگی ناشی از کرونا نشان می‌دهد که درصد بستری در میان کودکان و نوجوانان، در مقایسه با بزرگسالان پایین است، اما آمار بستری کودکان روند افزایشی داشته است و از هر سه کودک بستری شده به علت کرونا، یک نفر به بخش مراقبت‌های ویژه فرستاده می‌شود که این تقریباً مشابه آمار بزرگسالان است. دفتر تخمین میزان مرگ و میر کودکان در آژانس بین‌المللی سازمان ملل در اداره یونیسیف نیز در حال حاضر مشغول برآورد اثرات کووید ۱۹ روی مرگ و میر کودکان و نوجوانان است و این نتایج را در برآوردهای آینده خود نیز لحاظ خواهد کرد.

۱۰۸ درصد در دسامبر ۲۰۲۰ رسیده است. نمودار بالا نشان دهنده تعداد موارد کووید ۱۹ در هر صدهزار کودک و همچنین درصد تمام موارد ابتلا در بازه زمانی ۱۶ آوریل تا ۳۱ دسامبر ۲۰۲۰ در ایالات متحده براساس تحقیقات آکادمی بیماری‌های کودکان، موارد ابتلا به کرونا در ازای هر صد هزار کودک در امریکا با روند افزایش چشمگیری رو به رو بوده است. این آمار از فقط ۱۳ مورد در ماه آوریل ۲۰۲۰، به ۲۸۰۰ مورد در انتهای سال رسیده که با توجه به درصد موارد ابتلا در میان کودکان و نوجوانان، شاهد تفاوت معناداری نسبت به گذشته هستیم. همچنین موارد بستری کودکان از ۰.۸ درصد در ماه مه ۲۰۲۰، به

ماه بازگشایی مدارس، بعد از موج اول ویروس کروناست. آخرین یافته‌ها در امریکا مربوط به ماه جاری (ژانویه ۲۰۲۱)، نشان از نقش کودکان به عنوان ناقلان ویروس کووید ۱۹ دارد. براساس تحقیقات آکادمی بیماری‌های کودکان، موارد ابتلا به کرونا در ازای هر صد هزار کودک در امریکا با روند افزایش چشمگیری رو به رو بوده است. این آمار از فقط ۱۳ مورد در ماه آوریل ۲۰۲۰، به ۲۸۰۰ مورد در انتهای سال رسیده که با توجه به درصد موارد ابتلا در میان کودکان و نوجوانان، شاهد تفاوت معناداری نسبت به گذشته هستیم. همچنین موارد بستری کودکان از ۰.۸ درصد در ماه مه ۲۰۲۰، به

دانش آموزان کرده است تا با شناسایی موارد مثبت و قرنطینه بموقع آنها، از انتشار بیشتر ویروس در جامعه و بخصوص در میان افراد آسیب‌پذیر جلوگیری شود. در جمهوری ایرلند هم موارد تأیید شده کووید ۱۹ در کودکان و نوجوانان در طول ماه‌های اکتبر و نوامبر ۲۰۲۰ افزایش چشمگیری داشته است. بر اساس گزارش آمار رسمی روزانه مرکز سلامت ایرلند، از میان تمام موارد ابتلا در کودکان و نوجوانان، حدود ۵۴.۴٪ مربوط به ماه‌های اکتبر و نوامبر است.

این ۵۴.۴٪ شامل ۳۱۶۳ کودک و نوجوان تا سنین ۱۴ سال است. گزارش مربوطه به ماه اکتبر ۲۰۲۰ است که مصادف با دومین

الگوی تغییر رفتار ویروس انتظار می‌رود که در آینده کودکان و نوجوانان بیشتری در معرض ابتلا به ویروس کووید ۱۹ قرار گیرند.

آخرین تخمین‌ها از اداره ملی آمار انگلستان نشانگر این است که گسترش ابتلا به بیماری کرونا در میان دانش آموزان مقطع متوسطه بیشتر شده است. به همین دلیل به تازگی دولت انگلستان اقدام به انجام تست‌های تشخیصی بیشتری برای